

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Christelyke Leeringhe Der Biechte

Leeuw, Franciscus van

Yperen, 1681

Twelfste Vraghe. Is de Absolutie soo noodsakelyk, datter niemandt (naer dat by eene doodsonde ghedaen heeft) kan saligh worden, sonder gheabsolveert te zyn van syne dood-sonde?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45634](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45634)

5. Boeck, aen het 13. capittel.

TWELFSTE VRAGHE.

Is de Absolutie soo noodzakelyk, datter niemandt (naer dat hy eene doodsonde ghedaen heeft) kan saligh worden, sonder gheabsolveert te zyn van syne doodsonde?

DEn H. Paus Leo, en den Roomschen Catechismus sulen wederom voor my antwoorden. Desen grooten Paus in synen 91. Briefseyd: het is seer profytelyk ende noodzakelyk dat de sonden voor den lesten dagh des levens ontbonden ende vergheven worden van den priester. *Multum utile est ac necessarium, ut peccatorum reatus ante ultimum diem Sacerdotali supplicatione solvatur.*

Ghy en moet, seyde hy, niet veel segghen oft ondervraghen, waerom Godt dit alsoo inghestelt heeft? onsen Heer, wiens oordeelen niet en kunnen

konnen begrepen worden, heeft
bewaert aen syne Rechtveerdig-
heyd, het ghene het pristerlyk ampt
niet en heeft kunnen volbrengchen.

*Dominus noster, cujus iudicia nequeunt
comprehendi, quod Sacerdotale mini-
sterium implere nos potuit, sua iustitia
reservavit.*

Den Roomschen Catechismus
aen 't ghetal 46. seyd: „ op dat wy
„ toe-staen dat de sonden wtgewist
„ worden door een volmaeckt be-
„ rouw: wie en weet niet, dat dit
„ berouw soo krachtigh, soo bitter
„ ende inwendigh soo wtghespreyd
„ behoort te zyn, dat de bitterheyd
„ van dese droefheyd vergheleken
„ ende over een moet komen met
„ de grootheyd van de boosheden:
„ maer aengesien datter seer weyni-
„ ghe penitenten tot desen trap ge-
„ raken, soo gheschied het oock,
„ datter van seer weynighe in dit
„ leven verghiffenis van hunne son-
„ den te hopen stond. Hierom dan
„ is

„ is het noodzakelyk gheweest , dat
 „ den alder-goedertierensten Heere
 „ op een ghemackelyker manier,
 „ sorghe souw draghen voor de ge-
 „ meyne saligheyd van de menschen,
 „ 'twelck hy oock met eenen won-
 „ derlycken raed heeft wtgewerckt,
 „ als wanneer hy de Sleutels van
 „ het Hemelsch-ryck ghegheven
 „ heeft aen syne Kercke. *Ut hoc con-
 cedamus contritione peccata deleri , quis
 ignorat illam adeo vehementem , acrem,
 intensam esse oportere , ut doloris acerbi-
 tas cum scelerum magnitudine aequari
 conferrique posset ? at quoniam pauci
 admodum ad hunc gradum pervenirent ,
 fiebat etiam ut a paucissimis hac via
 peccatorum venia speranda esset , quare
 necesse fuit ut clementissimus Dominus
 faciliori ratione communi hominum
 saluti consuleret , quod quidem admira-
 bili Consilio effecit , cum claves regni
 caelestis Ecclesiae tradidit.*

Den selven Roomschen Catechis-
 mus gaet voords , en seyde aen t'ge-
 tal

tal 47. „ soo haest hem eenen son-
 „ daer bequamilyk ghebicht heeft,
 „ alle syne sonden syn hem verghe-
 „ ven door de kracht der Sleute-
 „ len, ghelyk ons de HH. Vaders
 „ dat hooghelyk verklaert hebben,
 „ dat het is door dese, door welcke
 „ ons den hemel gheopent is. *Cum*
peccata Sacerdoti ritè confessus fuerit,
vi clavium scelera omnia remitti ac con-
donari: ut merito a sanctissimis viris,
Patribus nostris celebratum sit, Ecclesia
clavibus aditum in calum aperiri.

Dese openinghe des Hemels en
 gheschied niet door d'wtstellen van
 d'Absolutie, maer in dese te gheven.
 De HH. Vaders leeren ons, dat het
 weygheren van d'Absolutie, is de
 sonden houden: ende onsen Heer
 aen het 20. capittel van S. Jan, en-
 de aen het 18. van S. Mattheus,
 seyde: „ Dat die sonden, die den
 „ priester vergheeft op der aerde,
 „ oock vergeven zyn in den hemel,
 „ ende dat, die sonden die sy houden
 „ (dat

„ (dat is , niet en absolveren) op der
 „ aerde , oock ghehouden worden
 „ in den Hemel (dat is oock niet ver-
 „ gheven en worden in den Hemel)
*Quorum remisistis peccata , remittun-
 tur eis , & quorum retinueritis retenta
 sunt . Dabo tibi claves regni calorum ,
 quodcumque solveris super terram , erit
 solutum & in calis .*

Daer is dan grootelycx aenghe-
 leghen dat den sondaer tracht sy sel-
 ven bequaem te maken tot eene
 wettelycke Biechte , welcke ick
 ghetoont heb in de eerste vraghe ,
 en dat den sondaer niet wt-en-stelt
 sich te bekeeren tot Godt , *Non tar-
 des* seyde den Wyfeman *Ecclesiastici*
cap. 5. converti ad Dominum , en zyt
 niet traegh om tot den Heere te be-
 keeren .

Vanghelycken dan isser groote-
 lycx aengheleghen , dat den priester
 niet wt-en-stelt te gheven de Abso-
 lutie aen diën , die sich bequaem ge-
 maect heeft tot de selve , volghens
 het

het ghens ick ghetoot heb in de eerste Vraghe.. Want is het saken dat den sondaer komt te sterven sonder Absolutie, oft sonder een volmaect Berouw, soo is hy in der eeuwigheyd verdoemt, want den Hemel en is voor soo eenen sondaer niet open, en dat om eene onverdraghe-lyke coppingheyd van eenen priester.

Het welck oock ghetuygen den den H. Paus Celestinus den eersten van diën name in synen brief tot de Bisschoppen van de provincien van Weenen in Vranckryck en van Narbonen: ende Julius den eersten van diën name, die segghen: Dat diën priester, die aen eenen siecken weyghert het H. Sacrament van penitentie, oorsaek is van de eeuwighe verdoemenisse van sulck eenen siecken. „ Wy hebben kennis ghecre- „ ghen dat het Sacrament der Biech- „ te gheweyghert word aen de ster- „ vende, en dat niet toeghestaen en „ word aen hunne begherte, die „ wen-

„ wenschen ende begheren, dat
 „ hunne ziele byghestaen word in
 „ diën tyd van hun sterven met sulck
 „ eene noodsaeckelyke remedie.
 „ Ick bekenne, wy schroomen dat-
 „ ter sulck eenen Bichtvader van
 „ soo grooten boosheyd ghevonden
 „ word die wanhopt van de goe-
 „ dertierentheyd Gods: als oft hy
 „ t'allen tyde niet en kost helpen den
 „ sondaer, die tot hem komt ghe-
 „ loopen, als oft hy diën mensch niet
 „ en kost verlossen, die peryckel
 „ lyd van eeuwigh verdoemt te zyn
 „ door het pack en den last van sy-
 „ ne sonden, van welck pack en
 „ last hy met eene wettelyke dispo-
 „ sitie versoeckt ontlast te zyn. Ick
 „ bidde, seght my, wat is dit anders
 „ ghedaen, dan diën stervende noch
 „ eene andere dood aen te doen,
 „ ende de ziele van desen stervende
 „ door syne wreedheyd te dooden,
 „ by faut van d'Absolutie? aengesien
 „ nochtans Godt den alder-ghereet-
 „ sten

„ sten is om den sondaer te hulpe te
 „ komen , ende hem noodende tot
 „ penitentie hem oock belooft, seg-
 „ ghende: in wat daghe den sondaer
 „ hem sal bekeert hebben , soo en
 „ sullen hem syne sonden niet gere-
 „ kent worden. Ende wederom, ick
 „ en beghcere niet de dood van den
 „ sondaer , maer dat hy bekeert
 „ worde , en leve. *Agnovimus Pani-*
tentiam morientibus denegari , nec illo-
rum desiderii animi, qui obitus sui tem-
pore hoc anima sua capiunt remedio sub-
veniri. Horremus, fateor, tanta impietatis
aliquem reperiri , ut de Dei pietate des-
peret : quasi non possit ad se quovis tem-
pore concurrenti succurrere , & pericli-
tantem sub pondere peccatorum hominem
onere , quo se expediri desiderat , libera-
re. Quid hoc , rogo , aliud est quam
morienti mortem addere, ejusque animam
sua crudelitate , ne absoluta esse possit ,
occidere ? cum Deus ad subveniendum
paratissimus , invitans ad poenitentiam
sic promittat , Peccator, inquit, qua-
cumque

*cumque die conversus fuerit, peccata
 ejus non imputabuntur ei. Et iterum:
 Nolo mortem peccatoris sed tantum con-
 vertatur & vivat. Hoort voorders:
 ꝑ Presbyter morientibus abnegaverit
 pœnitentiam, reus erit animarum, quia
 Dominus dicit: quacumque die conver-
 sus fuerit peccator ad pœnitentiam, vita
 vivet & non morietur. Vera enim con-
 fessio in ultimo tempore esse potest, quia
 Dominus non solum temporis, sed etiam
 cordis inspector est: sicut Latro unius mo-
 menti pœnitentia meruit esse in Paradi-
 so in hora ultimæ confessionis. Is, t sa-
 ,, ken dat den priester weyghert de
 ,, Penitentie (dat is de Bichte) aen de
 ,, stervende, soo is hy plichtigh aen
 ,, het verlies der zielen: want den
 ,, Heere seyde: in wat daghe den
 ,, sondaer hem sal bekeert hebben
 ,, tot penitentie hy sal het leven le-
 ,, ven, ende en sal niet sterven:
 ,, want in den lesten tyd des levens,
 ,, kan-der wesen eene waerachtige
 ,, Biechte: want den Heere niet
 alleene*

„alleenelyk Heer is van den tyd,
 „maer is oock den inliender en
 „doorliender van het herte van den
 „mensch, ghelyk den moordenaer
 „met de penitentie van eenen oo-
 „genblick verdient heeft te wesen
 „in het paradys in de ure van syne
 „leste belydenisse.

Waer wt volght dat vele nieuw
 Doctoren hun grootelykx vergry-
 pen, als wanneer sy supponeren oft
 voor waerscheynelyk houden, is 't
 dat den penitent gehoorfaemt aen
 den Priester, die d'Absolutie wey-
 ghert, dat hy gheene haestighe dood
 moet vreesen: ende voor reden van
 dese suppositie oft onghefondeerde
 waerschynelykheyd segghen sy: dat
 Godt niet toe en sal laeten dat sulck
 eenen penitent sal sterven sonder
 vergiffenis te bekomen: waer in sy
 directelyk, oft richtelyk spreken,
 en leeren teghen den H. Leo, den
 H. Celestin, den H. Julius Pausen
 van Roomen, ende teghen het ge-

D

nerael

nerael Concilie van Nicëen , het welck t'felve leert ende beveelt , ghelyck de voormelde Pausen.

Het is waer : dat de ghene , die ghe-excommuniceert waren om eenige groote publicke misdaden , als wanneer sy hun onderwierpen aen de publicke penitentie (die dickwils duerde vele jaren) en dese quamen te sterven ter wylen sy hunne penitentie waren doende : de H. Kercke hun ontsloegh van d'excommunicatie , en deden publicke ghebeden voor dese , ghelyk sy doet voor de andere gheloovighe. Maer hier staet wel t'aenmercken , dat als wanneer dese penitenten hun onderwierpen aen dusdanige publicke penitentie , sy Sacramentelyk bichtede , ende Sacramentelyk ghe-absolveert wierden : al wast saken nochtans dat die Sacramentele Absolutie den penitent niet en ontsloegh van de publicke penitentie , welcke den penitent verobligeerde sich ter wylen

wylen afghesheyden te houden
van d'andere gheloovighe.

Dese nieuwe Doctoren en hebben niet aenmerckt op d'onderscheydinge die daer is tusschen eene Sacramentele absolutie, ende tusschen d'absolutie van Censure, oft excommunicatie en van eene wtwendighe straffe; ende hierom is 't dat den Doctoer Du Bois de coragie heeft ghehadt van eene Apologie (dat is een Bescherm-schrift) te maken, door t'welck hy dese nieuwe Doctoren over ses jaren soo danigh overwonnen heeft, dat sy tot dese ure toe, daer op noch niet gheantwoordt en hebben, niet teghenstaende hy hun menighmael daer over beroepen heeft, door andere publicke schriften. Nader-handt heb ick gevonden d'onderscheydinge van dese voormelde twee soorten van Absolutie in de Concilien van den H. Carolus Borromeus, ende in 't lanck wtgheleyt door den

vermaerden Doctoor Fagnanus, op
het capittel, *postulastis, de Clerico ex-*
communicato.

DERTHIENSTE VRAGHE.

*Wacrom is 't dan dat de H. Kerck den
tyd van twelfhondert jaren de Sacra-
mentele absolutie wt-ghestelt heeft
tot dat de penitentie volbrocht was?*

ICk antwoorde dat het onwaer-
achtigh is dat de Kercke oyt op
die maniere de Sacramentele abso-
lutie wtghestelt heeft.

Den Roomschen Catechismus
ontdeekt de valscheyd van dese
vraghe aen het getal 81. ende leert,
dat de teghenwoordighe practyck
(van de Sacramentele absolutie te
gheven op den selven tyd als den
penitent opleyt syn wercken van
penitentie) is de oude practyke van
de H. Kercke, *Antiquissimo Ecclesie
usu receptum est, ut cum poenitentes à
peccatis solvuntur, poena aliqua eis irro-*
getur,